

Evropski varuh
človekovih pravic

Prevod te strani je bil narejen s strojnim prevajanjem [Povezava]. Strojni prevodi lahko vsebujejo napake, ki bi lahko zmanjšale jasnost in natančnost, zato varuhinja človekovih pravic ne prevzema odgovornosti za kakršna koli odstopanja. Za najzanesljivejše informacije in pravno varnost glejte zgornjo povezavo z izvirno različico v jeziku angleščina. Za več informacij si oglejte našo jezikovno in prevajalsko politiko [Povezava].

Odločba v zadevi 485/2008/(IG)(IP)PB - Nepravilen pregled zahteve za popravilo krivic

Odločba

Primer 485/2008/(IG)(IP)PB - Preiskava uvedena dne 07/04/2008 - Odločba z dne 16/12/2010

Pritožbo je vložil italijanski raziskovalec, ki ni bil zadovoljen z obravnavanjem svoje pritožbe zoper odločitev, da se zavrne njegov predlog za raziskave. Pritožba je vključevala enega od prvih razpisov Evropskega raziskovalnega sveta (ERC) za oddajo predlogov. ERC je bil vzpostavljen šele leta 2007 in Komisija je še nekaj časa izvajala nekatere njegove naloge. Varuh človekovih pravic je pri preiskavi tega primera obravnaval Komisijo, natančneje Generalni direktorat za raziskave.

Glavna pritožnikova pritožba je bila, da odbor za pritožbe, kateremu je pritožbo poslal, ni obravnaval nekaterih njegovih ključnih argumentov. Še posebej je menil, da odbor za pritožbe ni obravnaval njegovega argumenta, da so pregledovalci nekatera merila uporabili napačno ali so uporabili merila, ki niso bila pomembna.

Varuh človekovih pravic je ugotovil, da je pritožba utemeljena. Zaradi tega je v zvezi s tem podal kritično oceno. Varuh človekovih pravic je, na kratko, ugotovil, da je odbor za pritožbe očitno uporabil pristop, ki je bil preozek in zaradi katerega je pravzaprav zanemaril pomembno vprašanje morebitne neskladnosti med merili in dejanskim ocenjevanjem pritožnikovega primera.

Kljub temu je varuh človekovih pravic izdal nadaljnjo opombo, v kateri je izpostavil uspeh Komisije pri obravnavanju več vlog za raziskave, pri katerih je Komisija naredila veliko več, kot je bilo pričakovati pri zadevnem postopku. Pozdravil je tudi dejstvo, da je bil pri novih postopkih vlagatelj omogočen dostop do posameznih ocen neodvisnih pregledovalcev. S tem je bil vzpostavljen pomemben nov standard preglednosti pri razpisih EU za oddajo predlogov, kar varuh človekovih pravic pozdravlja.

Ozadje pritožbe

1. Ta pritožba se nanaša na italijanskega raziskovalca, ki ni bil zadovoljen z načinom, kako je Evropski raziskovalni svet (ERC), izvajalska agencija EU, obravnaval pritožbo zoper odločitev o zavrnitvi njegovega raziskovalnega predloga.
2. Po začetni oceni je ERC pritožnika obvestil, da je bil njegov predlog zavrnjen. Pritožnik je vložil pritožbo (v nadaljnjem besedilu: zahtevek za povračilo škode) v skladu s formalnim postopkom za povrnitev škode. Po opominih in odgovorih je ERC obvestil pritožnika, da njegova pritožba ni bila uspešna.
3. Pritožnik se je obrnil na evropskega varuha človekovih pravic in navedel obtožbe, navedene v nadaljevanju.
4. Za razumevanje tega primera je pomembno vedeti, da je bil ERC ustanovljen šele leta 2007 in da je Komisija še dolgo opravljala nekatere glavne naloge Agencije. Za preučitev, ki jo je varuh človekovih pravic opravil v obravnavani zadevi, je upoštevna institucija Komisija, natančneje generalni direktorat Komisije za raziskave. Vendar se ta odločitev varuha človekovih pravic nanaša tudi na „ERC“ na več mestih, saj je bila večina korespondence uradno izmenjana s to agencijo.

Predmet preiskave

5. Varuh človekovih pravic je začel preiskavo naslednjih trditev in trditev:

Obtožbe:

- (1) Odločitev v zvezi s pritožbo pritožnika je bila pozena glede na obljubo ERC, da bo postopek zaključil v začetku septembra, kar je pritožniku povzročilo dodatne stroške;
- (2) Dopis, s katerim je bil pritožnik obveščen o izidu pritožbenega postopka, ni odgovoril na posebne trditve pritožnika v pritožbi, in sicer da:
 - (a) Ocenjevalec 3 se je zmotil z uporabo merila v zvezi z izkušnjami vodij skupin, ki so jih kandidati že pridobili; in
 - (b) Ocenjevalec 3 je uporabil strožje standarde v zvezi s „*kakovostjo predlaganega raziskovalnega projekta*“ in njegovo „*metodo*“ od tistih, ki so določeni v razpisu in vodniku ERC za prijavitelje, zlasti s sklicevanjem na pritožnikov projekt, ki ni dovolj „*natančen*“ in „*dobro opredeljen*“, kljub dejstvu, da so morali prijavitelji predložiti le „*kratek opis*“ znanstvenih in tehničnih vidikov predloga projekta.

Zahtevek:

Pritožniku je treba povrniti dodatne stroške, ki jih je imel v obdobju zamude v zvezi z izidom njegove pritožbe, in sicer od začetka septembra do 27. novembra 2007.

Preiskava

6. Varuh človekovih pravic je 7. aprila 2008 Evropsko komisijo zaprosil za mnenje o pritožbi. Komisija je svoje mnenje predložila 9. julija 2008. Mnenje je bilo posredovano pritožniku, ki je svoje pripombe predložil 25. avgusta 2008.

Analiza in sklepi varuha človekovih pravic

A. Zavrnitev zamude in s tem povezan zahtevek

Argumenti, predstavljeni varuhu človekovih pravic

7. Pritožnik je trdil, da je ob upoštevanju obljube ERC, da bo postopek zaključil v začetku septembra, odločitev o pritožbi pritožnika zamujala, kar mu je povzročilo dodatne stroške. V zvezi s tem je zahteval, naj se mu povrnejo dodatni stroški, ki so mu nastali zaradi zamude, ki je trajala od začetka septembra do 27. novembra 2007. Ti dodatni stroški so bili posledica potrebe, da ostanejo fizično blizu kraja, kjer bi se postopek ocenjevanja lahko nadaljeval, če bi se zahtevek za povračilo škode izkazal za uspešnega. Obe vprašanji bosta obravnavani skupaj v naslednjih odstavkih.

8. Komisija je v svojem mnenju navedla, da je pritožnikovo zahtevo za povrnitev škode prejela 8. avgusta 2007. Potrdilo o prejemu je bilo poslano 9. avgusta 2007. Končni rezultat pravnega sredstva je bil pritožniku sporočen 27. novembra 2007.

9. Komisija je priznala, da je prišlo do zamude pri obravnavi pritožbe. Po njenem mnenju se je Komisija pritožniku za to zamudo opravičila. Poudaril je, da je do zamude prišlo zaradi velikega števila zahtevkov za povrnitev škode in temeljitosti, s katero je odbor za odškodnine preučil vsako zahtevo.

10. V zvezi s specifično vsebino zadevne trditve in trditve je Komisija opozorila na naslednje:

(a) Potrdilo o prejemu je vsebovalo pridržek glede datuma, ko bodo na voljo rezultati pravnega sredstva: „...in bo predvidoma na voljo v začetku septembra 2007“. Komisija ni ugotovila, da bi se to lahko štelo za trdno zavezo.

(b) V vmesnem obdobju je potekala obsežna izmenjava dopisov med Komisijo in pritožnikom.

Dopis Komisije z dne 7. septembra 2007 je bil še posebej pomemben. Pritožnika je jasno obvestila, da se standardni rok za drugo fazo (17. september 2007) ne bo uporabljal, če se bo odbor za odškodnine odločil, da bo njegov predlog ponovno ocenjen in če bo njegov predlog ohranjen v drugi fazi. Pojasnila je tudi, da bo tožeča stranka obveščena takoj, ko bo odbor za pritožbe sprejel odločitev.

11. Zato je bil pritožnik ves čas seznanjen s statusom pravnega sredstva (tj. da je bil odložen) in z negotovostjo izida. Komisija v nobenem trenutku ni izrazila pričakovanj glede svojega pozitivnega rezultata.

12. Pritožnik je v svojih pripombah vztrajal pri svojem stališču.

Ocena varuha človekovih pravic

13. Ta del zadeve odpira dve vprašanji. Prvi se nanaša na to, ali je *prišlo do* zamude, drugi pa na morebitne *posledice* take zamude.

14. V zvezi s prvim vprašanjem je Komisija v celoti priznala, da je prišlo do zamude, in pojasnila razloge zanjo. Komisija se je pritožniku opravičila tudi za zamudo. Varuh človekovih pravic zato meni, da je bilo to vprašanje ustrezno pojasnjeno in obravnavano ter da nadaljnje preiskave niso potrebne.

15. Kar zadeva drugo vprašanje, se varuhinja človekovih pravic strinja z zgoraj opisanim stališčem Komisije. V primerih, kot je obravnavani, se lahko finančno nadomestilo izplača le, če je zadevna oseba zaradi dejanj uprave vzbudila ustrezna legitimna ali razumna pričakovanja ali če obstajajo nujni razlogi pravičnosti. Po preučitvi korespondence med pritožnikom in Komisijo v tem primeru varuh človekovih pravic meni, da Komisija pritožnika ni spodbudila, naj ostane fizično blizu kraja, kjer je potekal postopek ponovne ocene, ali, če se je zahteva za povrnitev škode izkazala za uspešno, kraj, kjer bi se predlog nadaljeval. Poleg tega ni nobenega elementa, na podlagi katerega bi bilo mogoče sklepati, da bi lahko narava postopka za povrnitev škode ali način, kako je bil ta postopek predstavljen tožečim strankam na splošno, tožniku razumno vzbudila pričakovanje, da bodo ti stroški v primeru zamude povrnjeni. Glede na navedeno varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da zahtevka ni mogoče sprejeti.

B. Domnevni neustrezen odgovor na zahtevo za povrnitev škode

Argumenti, predstavljeni varuhu človekovih pravic

16. Pritožnik je trdil, da izid postopka za povrnitev škode ni odgovoril na konkretne argumente, ki jih je navedel v pritožbi. Konkretni argumenti so bili, če povzamemo, naslednji:

(a) Ocenjevalec 3 se je zmotil z uporabo merila v zvezi z izkušnjami vodij skupin, ki so jih kandidati že pridobili; in

(b) Ocenjevalec 3 je uporabil strožje standarde v zvezi s „*kakovostjo predlaganega raziskovalnega projekta*“ in njegovo „*metodo*“ od tistih, ki so določeni v razpisu in vodniku ERC za prijavitelje, zlasti s sklicevanjem na pritožnikov projekt, ki ni dovolj „*natančen*“ in „*dobro opredeljen*“, kljub dejstvu, da so morali prijavitelji predložiti le „*kratek opis*“ znanstvenih in tehničnih vidikov predloga projekta.

17. Natančneje v pritožbi je pritožnik najprej navedel, da je pregledovalec 3 v nasprotju z načeli razpisa, kot so določena v vodniku ERC za prijavitelje. Pritožnik je opozoril, da se pripombe ocenjevalca 3 nanašajo na (1) „*potencial glavnega preiskovalca*“ za vodjo skupine in (2) na „*kakovost predlaganega raziskovalnega projekta*“. Pritožnik je podal pripombe glede teh dveh vidikov.

Prvi vidik:

18. Kar zadeva „*potencial glavnega preiskovalca*“ za vodjo ekipe, je recenzent 3 izjavil, da „*ni jasno, da je na tej stopnji pridobil vse potrebne spretnosti, da bi bil vodja v zahtevnem projektu*“. Pritožnik je navedel, da je v Priročniku ERC za prijavitelje navedeno, da je cilj „*sheme nepovratnih sredstev ERC za začetek samostojnega raziskovanja zagotoviti ustrezno podporo raziskovalcem v fazi, v kateri nameravajo ustanoviti svojo prvo neodvisno raziskovalno skupino*“. Pritožnik je navedel tudi, da je v vodniku ERC za prijavitelje navedeno, da „*morajo biti raziskovalci, ki zaprosijo za nepovratna sredstva ERC za zagon, sposobni dokazati svoj potencial, da postanejo neodvisni vodje raziskav*“. Pritožnik je zato sklenil, da vložniku ni bilo treba že pridobiti vseh potrebnih znanj in spretnosti za vodenje, da bi bil upravičen do pomoči. Pritožnik je navedel tudi, da je v vodniku ERC za prijavitelje navedeno, da „*mora biti glavni preiskovalec, da bi bil upravičen do nepovratnih sredstev, v fazi, ko vzpostavlja neodvisnost (tj. začne... svojo prvo raziskovalno skupino...)*“.

19. Pritožnik je navedel tudi, da je shema nepovratnih sredstev ERC za napredne raziskovalce namenjena zagotavljanju podpore „*raziskovalnim projektom, ki jih izvajajo vodilni raziskovalci*“ in „*dopolnjuje shemo pomoči za zagon ERC z usmerjanjem raziskovalcev, ki so se že uveljavili kot neodvisni vodje raziskav...*“ Pritožnik je sklenil, da bi moral prosilec, ki je že pridobil vsa potrebna znanja in spretnosti za vodilno vlogo (kot je navedeno v poročilu pregledovalca 3), zaprositi za shemo nepovratnih sredstev ERC za napredne raziskovalce in ne za začetno shemo ERC.

20. Skratka, pritožnik je trdil, da je ocenjevalec 3 storil napako s tem, da je uporabil merilo v zvezi z izkušnjami vodij skupin, ki so jih kandidati že pridobili, in da je pritožbeni organ storil napako, ker v zvezi s to trditvijo ni predložil posebne razlage, ki jo je pritožnik navedel v pritožbi.

21. Kar zadeva „*kakovost predlaganega raziskovalnega projekta*“, je pritožnik opozoril, da je Recenzent 3 izjavil, da je „*predlog zanimiv, vendar nima prepričljivega prikaza natančnega, dobro opredeljenega in izvirnega projekta*“. Razmerje med *samoenergijami in splošnejšimi*

popravki točk s prečnimi prerezi je zagotovo znano. Odnosi s predlaganimi eksperimentalnimi količinami, zlasti s sistemi z netrivialnimi ukazi, kot je nodalna tekočina v superprevodnikih High-Tc, niso očitni. (poudarek dodan)

22. Poleg tega je bilo v Priročniku ERC za prijavitelje navedeno, da je eden od bistvenih elementov vloge „*kratek opis znanstvenih in tehničnih vidikov predloga projekta*“. V vodniku za vložnike je bilo tudi navedeno, da „*bi morale biti predložene informacije dovolj izčrpne*“. Pritožnik je sklenil, da dovolj izčrpnega kratkega opisa ni mogoče hkrati natančno in natančno opredeliti. Pritožnik je tako trdil, da pregledovalec 3 s tem, ko je navedel, da njegov projekt ni dovolj natančen in natančno opredeljen, ni spoštoval pogojev razpisa.

23. Pritožnik je navedel tudi, da so bile v Priročniku ERC za vložnike določene stroge zahteve glede velikosti, oblike in oblike vlog. Brez možnosti, da bi napisali formule in priložili ploskve, risbe in grafike, da bi izpolnili stroge zahteve, ni bilo priložnosti za poglobljeno razpravo o „*razmerjih*“ iz poročila pregledovalca 3.

24. Pritožnik je poudaril, da so bile v Priročniku ERC za prijavitelje za „*opis ciljev ter znanstveno in tehnično vsebino projekta*“ dodeljene štiri strani v prvi in deset strani v fazi 2. Pritožnik je sklenil, da morajo vložniki *prepričljivo pokazati „natančen, dobro opredeljen in izviren projekt“* ter podrobno razpravljati o „*sorodnostih*“ iz poročila ocenjevalca 3. To se je moralo zgoditi v drugi fazi predložitve predloga in ne v fazi 1. Pritožnik je tudi poudaril, da je v Priročniku ERC za vložnike navedeno naslednje: „*faza 2: podrobno opišite predlagano metodologijo, vključno z vsemi posebnimi novimi ali nekonvencionalnimi vidiki*. Pritožnik je sklenil, da bi bilo treba o „*neočitnih odnosih*“, ki jih je omenil ocenjevalec 3, razpravljati v fazi 2 namesto v fazi 1.

25. Pritožnik je tudi poudaril, da je merilo ocenjevanja „*metodologije*“ v prvi fazi zahtevalo, da mora *biti „opisan znanstveni pristop izvedljiv“*, medtem ko mora *biti v fazi 2 „predlagana raziskovalna metodologija [...] celovita in ustrezna“*. Pritožnik je sklenil, da to dokazuje, da je bila potreba po *prepričljivem prikazu natančnega, dobro opredeljenega in izvirnega projekta* skupaj s poglobljeno razpravo o „*razmerah*“, ki je bila omenjena v poročilu pregledovalca 3, potrebna v drugi fazi.

26. Nazadnje je pritožnik ugotovil, da je bil od štirih pregledov, ki jih je prejel, le eden neugoden. V vodniku ERC za prosilce je bilo navedeno, da bo splošno točkovanje predloga temeljilo na združenih rezultatih vseh ocenjevalcev. Vendar je pritožnik trdil, da je poročilo pregledovalca 3 preseglo poročila drugih pregledovalcev.

27. Komisija je v svojem mnenju predložila naslednje osnovne informacije, ki so pomembne za preučitev in razumevanje zadeve.

28. Pritožnikov predlog je bil predložen kot odgovor na prvi razpis za zbiranje predlogov posebnega programa „IDEAS“ sedmega okvirnega programa Evropske unije. V okviru razpisa za zbiranje predlogov (ERC-2007-StG), ki zajema nepovratna sredstva za začetek delovanja Evropskega raziskovalnega sveta (ERC), je bilo predloženih skupno 9167 predlogov. ERC je

prvotno pričakoval zgornjo delovno oceno 3000 predlogov. Komisija je pojasnila, da predloge ERC predloži glavni raziskovalec ob podpori organizacije gostiteljice, ki se je zavezala k sodelovanju glavnega raziskovalca, če bo predlog uspešen. Pritožnik je bil eden takšnih glavnih preiskovalcev.

29. Kljub preobremenitvi dela, ki je posledica velikega števila predlogov, je bila ocena predlogov pravočasno zaključena. Vendar je pri nekaterih postopkih prišlo do zamude. To je veljalo zlasti za pritožbeni postopek, v katerem je sodeloval pritožnik.

30. Postopek ocenjevanja so urejala „pravila ERC za predložitev predlogov in s tem povezani postopki ocenjevanja, izbire in dodelitve v zvezi s posebnim programom IDEAS“ (v nadaljnjem besedilu: pravila).

31. Od 9167 predlogov je bilo 559 kandidatov povabljenih, da pripravijo predlog druge faze in ga predložijo do 17. septembra 2007. Na priporočilo strokovnjakov za ocenjevanje je bilo zavrnjenih skupno 8235 predlogov. Preostali del je bil zavrnjen iz razlogov za upravičenost. ERC je tožeče stranke obvestil z dopisom.

32. V postopku ocenjevanja ERC so za končna priporočila za vsak predlog odgovorni odbori znanstvenikov na visoki ravni. Svoje stališče temeljijo na pisnih ocenah neodvisnih pregledovalcev. Posebna značilnost ocenjevalnih poročil ERC je, da vsebujejo podrobne pripombe vsakega posameznega pregledovalca. Ta odločitev je bila sprejeta v interesu preglednosti in ob upoštevanju dejstva, da so pri presojah razlike v mnenjih upravičene. Komisija meni, da so te podrobne informacije koristne za tožeče stranke. Vendar je treba opozoriti, da ocenjevalni odbori ERC skupaj pripravijo svoja priporočila.

33. Zaradi predlogov 8235, ki so bili v prvi fazi zavrnjeni (vključno s predlogi, ki se štejejo za neupravičene), je bilo prejetih 245 veljavnih zahtevkov za povračilo škode (3 %). Pritožnikov zahtevkov se čuti v tej kategoriji. Pritožbeni postopek je bil izveden v skladu s Poslovníkom in je vključeval odbor šestih uradnikov, ki mu je predsedoval vršilec dolžnosti direktorja Generalnega direktorata Komisije za raziskave. Vsaka zahteva za povrnitev škode je bila predmet individualne in poglobljene preučitve njene utemeljenosti.

34. V skladu s Poslovníkom se s pravnim sredstvom preučijo postopek ocenjevanja in njegove morebitne pomanjkljivosti. Pritožbeni postopek ne obravnava vprašanj znanstvene presoje ali razlik v mnenjih med pregledovalci. Zato je odbor za pritožbe 150 pritožnikov, ki so zaprosili za odškodnino, ker se niso strinjali z znanstveno presojo posameznih recenzentov ali odbora, zgolj preveril, ali ima zadevni pregledovalec ustrezno znanstveno strokovno znanje, in v tem primeru zahtevo za povrnitev škode zavrnil. Pritožnikova zahteva za povrnitev škode je bila med 150 primeri.

35. Nasprotno pa so pregledovalci in odbori izvedli nadaljnje preiskave in celo ponovno ocenili primere dokazanih ali verodostojnih postopkovnih napak. Primeri takšnih napak vključujejo primere, ko so pregledovalci zmedli predloge ali dali pripombe, ki očitno niso bile povezane s preučenim predlogom. Na podlagi tega pristopa je bilo ponovno ocenjenih petnajst predlogov,

en vlagatelj pa je bil pozvan, naj predloži predlog za drugo fazo ocenjevanja.

36. V zvezi s konkretnimi trditvami v obravnavani zadevi je Komisija navedla, da se ne strinja s stališčem pritožnika, da v pritožbenem postopku niso bile ustrezno upoštevane njegove konkretne trditve. Izpostavila je naslednje točke.

37. Po temeljiti preiskavi je odbor za pritožbe ugotovil, da so bile sodbe ocenjevalca 3 „*legitimne z znanstvenega vidika*“ in da pregledovalec 3 ni storil napak v dejstvih ali postopku. Odbor je potrdil, da je bila ocena pravilno izvedena v skladu s pravili. Komisija je ugotovila, da je odbor zato ravnal v skladu s svojimi pristojnostmi.

38. Komisija je dodala naslednje točke.

39. Ni res, kot trdi pritožnik, da je bil rezultat ocenjevanja „*preobremenjen*“ (tj. predvsem določen) s stališči ocenjevalca 3. Pripombe drugih pregledovalcev so bile ugodnejše, vendar le zmerno. Predlog ni prejel zadostne splošne podpore, da bi bil med 559 izbranimi od 9167 predloženih predlogov.

40. Omejitve strani veljajo enako za vse prosilce. So normalen del procesa [1] .

41. Pregledovalec 3 pri uporabi zadevnih meril ni storil nobenih postopkovnih ali dejanskih napak z navedbo: „ni jasno, da je v tej fazi [to je pritožnik] *pridobil vse spretnosti, da bi bil vodja v zahtevnem projektu*“. Čeprav je res, da imajo kandidati za ERC „Začetna nepovratna sredstva“ le dve do devet let izkušenj s post-doktorskimi raziskavami, morajo kljub temu imeti lastnosti za vodenje projekta zagonskih nepovratnih sredstev na čelu znanosti. V zvezi s tem so pripombe ocenjevalca 3 pravilno obravnavale merila ocenjevanja in odražale uporabo znanstvene presoje.

42. Pritožnik je v svojih pripombah vztrajal pri svoji trditvi. Poudaril je, da se nikoli ni nameraval pritožiti zoper znanstveno presojo odbora recenzentov, temveč se je želel lotiti tega, kar je menil, da gre za postopkovno napako. Navedel je, da mnenje Komisije vsebuje nekaj koristnih informacij, vendar je še vedno menil, da bi lahko bila odločitev o njegovi pritožbi podrobnejša.

Ocena varuha človekovih pravic

43. Varuh človekovih pravic meni, da je pred preučitvijo posebnih dejstev in argumentov v tej zadevi primerno in koristno obravnavati nekatere zgodovinske ali splošne točke, ki jih je Komisija navedla v svojem mnenju. To bo pripomoglo k boljšemu razumevanju konteksta in zagotovilo koristno ozadje za prihodnje preglede postopkov ERC za izbiro raziskovalnih predlogov. Poleg tega se zdi, da je to v skladu z eno od želja pritožnika, ki je pomagati izboljšati postopke ERC [2] .

44. Prvič, varuhinja človekovih pravic želi priznati dejstvo, da sta ERC in Komisija obravnavala zelo veliko število vlog, vloženih v odgovor na zadevni razpis. Po mnenju Komisije je bilo število

prejetih vlog (več kot devet tisoč) trikrat večje od dejanskega pričakovanega števila. Najbolj zadovoljujoče je omeniti, da je bila ta količina dela na splošno ustrezno in pravočasno opravljena. Splošneje, varuhinja človekovih pravic meni, da veliko število prošelj izraža visoko raven zaupanja v postopke EU za obravnavanje takih prošelj. Različni pozitivni vidiki postopkov, od katerih sta dva poudarjena v nadaljevanju, zagotovo prispevajo h krepitvi takšnega zaupanja in sposobnosti EU za spodbujanje dobrih raziskav. Dejansko se zdi, da so pozitivne značilnosti, poudarjene v nadaljevanju, tesno povezane s trenutnim ciljem GD za raziskave, da izboljša svoj odnos z raziskovalci [3] .

45. Varuhinja človekovih pravic zlasti ugotavlja, da zadevni postopki na en pomemben način izboljšujejo standarde preglednosti. Kot je Komisija sama poudarila v svojem mnenju, je posebna značilnost ocen ERC, da vsebujejo podroben povzetek *vsakega posameznega pregledovalca* , in da je bila ta izbira sprejeta zaradi preglednosti in priznanja, da so različna mnenja legitimna. Varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da se zdi, da Komisija te utemeljitve ne omejuje na znanstvene ocene in da ni razlogov, zakaj bi to moralo biti tako. V skladu s tem se lahko šteje, da vrednotenja ERC določajo pomemben nov standard preglednosti za ocenjevanje razpisov EU za zbiranje predlogov. Varuh človekovih pravic pozdravlja ta razvoj dogodkov.

46. Glede na novost zgoraj navedenega elementa preglednosti ni presenetljivo, da je mogoče s prednostjo pogleda na preteklost opredeliti nekatere dodatne ukrepe, ki bi lahko bili koristni za spremljanje tega pozitivnega razvoja. Na primer, lahko bi bilo koristno, če bi pregledovalcem izdali natančnejša navodila; prav tako bi lahko bilo koristno, če bi se vložnikom priložilo pojasnilo glede narave in relativnega pomena mnenj posameznih pregledovalcev. Preučitev obravnavane zadeve v nadaljevanju je namenjena ponazoritvi teh točk.

47. Poleg zgoraj navedenega varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da je Komisija za obravnavo zelo velikega števila zahtevkov za povrnitev škode že v zgodnji fazi sprejela usklajeno metodologijo za obravnavanje takih zahtev. Natančneje, odbor za pritožbe je preveril, ali so prvotni pregledovalci, ki so ocenili zadevni predlog, imeli ustrezno znanstveno strokovno znanje, in če je bilo tako, je zahtevo za povrnitev škode (vključno s pritožnikom) zavrnil. Tak jasan in skladen pristop je načeloma dobro upravljanje, saj povečuje preglednost postopka in zmanjšuje tveganje samovoljnosti. Vendar bi lahko bila podrobnejša navodila koristno priložena temu pozitivnemu vidiku obravnave zahtevkov. To dejstvo je mogoče ponazoriti tudi s preučitvijo obravnavane zadeve v nadaljevanju.

48. Kar zadeva dejstva v tej zadevi, varuh človekovih pravic opozarja, da je pritožnik posebej menil, da odbor za pritožbe ni ustrezno obravnaval njegovih trditev, da je ocenjevalec 3 napačno uporabil merilo v zvezi z izkušnjami, ki so jih kandidati za vodjo skupine že pridobili.

49. Komisija je v svojem mnenju pravilno poudarila, da odbor za odškodnine ne more (ponovno) oceniti znanstvenih mnenj odborov in posameznih pregledovalcev. Varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da je ta vrsta omejitev povsem pogosta v okviru pritožbe in pregleda ter nikakor ni specifična za vloge v zvezi z znanstvenimi vprašanji. V drugih okoliščinah – na primer pri zaposlovanju ali ocenjevanju drugih vrst vlog – se uporabljajo zelo podobni „standardi preverjanja“, da se upoštevajo „široka diskrecijska pooblastila“ zadevnih

prvotnih ocenjevalcev. V takih okoliščinah je zagotavljanje popolne skladnosti s postopkovnimi pravili iz očitnih razlogov še posebej pomembno. Če vsebine ni mogoče smiselno pregledati kot tako, je nadzorni organ (upravni ali zunanji organ, kot v primeru varuha človekovih pravic ali sodišča) implicitno pozvan, naj posebno pozornost nameni postopkovnim vidikom zadeve.

50. V tem primeru je pritožnik trdil, da je v zvezi z „možnostjo glavnega preiskovalca“ za vodjo ekipe recenzent 3 izjavil, da „ni jasno, da je v tej fazi pridobil vse potrebne spretnosti, da bi bil vodja zahtevnega projekta“. Pritožnik je navedel, da je v Priročniku ERC za prijavitelje navedeno, da je cilj „sheme nepovratnih sredstev ERC za začetek samostojnega raziskovanja zagotoviti ustrezno podporo raziskovalcem v fazi, v kateri nameravajo ustanoviti svojo prvo neodvisno raziskovalno skupino“. Pritožnik je navedel tudi, da je v vodniku ERC za prijavitelje navedeno, da „morajo biti raziskovalci, ki zaprosijo za nepovratna sredstva ERC za zagon, sposobni dokazati svoj potencial, da postanejo neodvisni vodje raziskav“. Pritožnik je zato sklenil, da vložniku, da bi bil upravičen, ni bilo treba pridobiti znanj in spretnosti, potrebnih za vodenje. Pritožnik je navedel tudi, da je v vodniku ERC za prijavitelje navedeno, da mora biti glavni preiskovalec, da bi bil upravičen do nepovratnih sredstev, „v fazi, ko vzpostavlja neodvisnost (tj. začne... svojo prvo raziskovalno skupino...)“.

51. Pritožnik je navedel tudi, da je shema nepovratnih sredstev ERC za napredne raziskovalce namenjena zagotavljanju podpore „raziskovalnim projektom, ki jih izvajajo vodilni raziskovalci“ in „dopolnjuje shemo pomoči za zagon ERC z usmerjanjem raziskovalcev, ki so se že uveljavili kot neodvisni vodje raziskav...“. Pritožnik je sklenil, da bi moral prosilec, ki je že pridobil vsa potrebna znanja in spretnosti za vodilno vlogo (kot je navedeno v poročilu pregledovalca 3), zaprositi za shemo nepovratnih sredstev ERC za napredne raziskovalce in ne za začetno shemo ERC.

52. Varuh človekovih pravic meni, da so bili poleg vprašanja, ali so bili pritožnikovi zgornji argumenti točni ali ne, dovolj jasni in razumni, da si zaslužijo konkreten in konkreten odgovor. Natančneje, pritožnik je prepričljivo ponazoril, da obravnava postopkovno vprašanje, in sicer vprašanje, ki se je nanašalo na uporabo pogoja. Vendar je odbor za odškodnine odgovoril le, da:

—[A] glede pripomb, ki jih je predložil pregledovalec 3, odbor za pravna sredstva navaja, da ni bilo napake v dejstvih in da individualnega pregleda, ki se razlikuje od drugih pregledov v zvezi z istim predlogom, ni mogoče samodejno opredeliti kot nepoštenega“; in

„Recenzent 3 kaže sodbo, ki je legitimna z znanstvenega vidika.“

53. Odbor za pritožbe v nobeni od teh izjav ni posebej obravnaval zgoraj navedene pritožbe pritožnika. Prvo izjavo, če je sploh pomembno, je mogoče razumeti le tako, da pomeni, da pritožnik (že) ni imel spretnosti za vodenje zahtevnega projekta. Prav tako ni vseboval nobenih pripomb glede vprašanja, ali so bila takšna (obstoječa) znanja in spretnosti formalno potrebna. Druga izjava, če je sploh relevantna, kaže, da je bilo vprašanje pritožnikovih (obstoječih) znanj in spretnosti za vodenje zahtevnega projekta vprašanje (naravne) znanosti. Ta izjava prav tako ni vsebovala pripomb glede vprašanja, ali je bila taka zmogljivost formalno potrebna.

54. Nobena od teh izjav ni bila dovolj ustrezna za zgoraj navedeno in očitno veljavno točko, ki jo je izpostavil pritožnik, ali ustrezno obravnavana. Zato ni mogoče trditi, da je odbor za odškodnine ustrezno obravnaval to točko.

55. Poleg tega se zdi, da so argumenti pritožnika precej vsebinski. Rezultati vrednotenja podpirajo takšno oceno. Od štirih recenzentov je bil pregledovalec 3 dejansko edini, ki se je skliceval na domnevno pomanjkanje „*pridobljenih*“ „*sposobnosti*“ kot „*vodja v zahtevnem projektu*“. Recenzent 2 v zvezi s tem sploh ni komentiral, ocenjevalec 1 in pregledovalec 4 pa sta se sklicevala na pritožnikovo dobro objavo in ugotovila, da „*prikazuje znaten potencial*“. Kot je trdil pritožnik, se zdi, da narava zadevnega razpisa ni zahtevala „*pridobljenih spretnosti*“ za vodenje zahtevnega projekta. „*Sposobnost*“ je nekaj zelo konkretnega. Presega pojem „*morebitne*“ ali „*zmogljivosti*“ in v bistvu kaže, da je zadevna oseba že dokazala konkretno sposobnost opravljanja določenega dela.

56. Koristno in odkrito mnenje Komisije v tej preiskavi vsebuje navedbe, zakaj je prišlo do zgoraj navedenega nadzora ali napake. Kot je bilo že navedeno, je Komisija zaradi velikega števila zahtevkov za povrnitev škode sprejela metodo, v skladu s katero bi bilo vsako nesoglasje s senati in njihovimi pregledovalci opredeljeno kot nesoglasje glede „*znanstvene sodbe*“ ali „*dejstev*“, pri čemer naj bi zadnjenavedeni očitno pomenil predvsem hude napake, kot je presoja napačne uporabe. Zdi se, da je bil ta pristop preveč pragmatičen zaradi učinkovitosti, saj ni ustrezno upošteval napak v postopku, ki se običajno preučujejo v takih postopkih, na primer morebitne napačne uporabe meril.

57. Komisija je poudarila, da je bila končna ocena kljub pripombam enega pregledovalca opravljena na skupni podlagi. To je, formalno gledano, točno. Vendar je samoumevno, da se odbor ne bi smel opreti na ocene pregledovalcev, za katere se zdi, da so v svojih ocenah uporabili napačne pogoje ali storili druge postopkovne napake. To bi moral odbor za odškodnine preučiti v obravnavani zadevi. Konkretni izid take preiskave bi moral biti naveden v odločitvi o pritožnikovi zahtevi za povrnitev škode.

58. V drugem delu pritožnikove druge trditve je bilo navedeno, da je ocenjevalec 3 uporabljal strožje standarde glede „*kakovosti predlaganega raziskovalnega projekta*“ in njegove „*metodologije*“, kot so določeni v razpisu in vodniku ERC za prijavitelje. Po mnenju pritožnika je to storil ocenjevalec 3, zlasti ko se je skliceval na pritožnikov projekt, ker ni dovolj „*natančen*“ in „*dobro opredeljen*“ kljub dejstvu, da so morali vložniki predložiti le „*kratek opis*“ znanstvenih in tehničnih vidikov predloga projekta.

59. Ugotovitve varuha človekovih pravic o prvem delu obtožbe veljajo tudi za ta del. Predstavitev „*dobro opredeljenega*“ projekta z uporabo „*kratkega opisa*“ se dejansko zdi protislovno. Odbor za pritožbe bi to moral upoštevati in ga opredeliti kot pritožbo v zvezi s postopkovno napako (ki jo je treba obravnavati) in ne kot izpodbijanje „*znanstvene sodbe*“ ali napačnih dejstev.

60. Glede na zgornje ugotovitve glede obeh delov obtožb varuhinja človekovih pravic ugotavlja,

da odbor za pravna sredstva napačno ni preiskoval in obravnaval vprašanja v zvezi z nepravilno uporabo meril ali uporabo nepomembnih meril. To je bil primer nepravilnosti. Varuh človekovih pravic bo v nadaljevanju podal ustrezno kritično pripombo. Kritični pripombi sledi s tem povezana dodatna pripomba.

61. V zvezi z možnimi posledicami zgornjih ugotovitev varuha človekovih pravic je treba opozoriti, da je, kot je poudarila Komisija, sklepe o pritožnikovi prošnji skupaj sprejel ustrezni odbor. Formalno gledano se pregledovalec 3 ni odločil o izidu postopka kot takega. V okviru pravil in informacij, ki so na voljo varuhu človekovih pravic na tej točki, torej ni mogoče sklepati, da je bila skupna odločitev komisije očitno omadeževana s postopkovno napako, zaradi katere bi moral ERC ponovno preučiti zadevno vlogo.

C. Sklepi

Varuh človekovih pravic na podlagi svoje preiskave te pritožbe zaključi z naslednjo kritično pripombo:

Odbor za odškodnine pri odgovoru na pritožbo pritožnika napačno ni obravnaval vprašanja nepravilne uporabe meril ali uporabe neupoštevanih meril. To je bil primer nepravilnosti.

Pritožnik in Evropska komisija bosta obveščeni o tej odločitvi.

Dodatna pripomba

Varuhinja človekovih pravic ugotavlja in pozdravlja uspeh Komisije pri obravnavanju velikega števila raziskovalnih aplikacij na splošno ustrezno in pravočasno. Ugotavlja tudi, da postopki s tem, da prosilcem omogočajo dostop do posameznih ocen neodvisnih pregledovalcev, določajo pomemben nov standard preglednosti za razpise EU za zbiranje predlogov.

Varuh človekovih pravic bi bil v zvezi z ugotovitvami v zvezi z drugo trditvijo v tej zadevi hvaležen, da prejme informacije o navodilih ali smernicah, ki so zdaj posredovane neodvisnim pregledovalcem in odboru za pravna sredstva o tem, kako izvesti svoje ocene in preglede vlog.

V Strasbourg, 16. decembra 2010

[1] Ta pripomba se nanaša na pritožnikove točke iz odstavka 25 zgoraj.

[2] Elektronsko sporočilo pritožnika varuhu človekovih pravic z dne 19. marca 2008.

[3]

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=SPEECH/10/194&format=HTML&aged=0&language=EN>
[Povezava]

http://ec.europa.eu/research/fp7/pdf/communication_on_simplification_2010_en.pdf [Povezava]